Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat
2162 Őrbottyán, Fő út 101.
Tel/Fax: 06/28-360-262

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

ŐRBOTTYÁNI SEGÍTŐ KÉZ SZOCIÁLIS SZOLGÁLAT
2019 ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁRÓL

készítette: Muzsay Márta intézményvezető,
kelt: Őrbottyán, 2020.05.28-án

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1), (4) és (5) bekezdése alapján, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján, az állami fenntartó évente egy alkalommal értékeli a fenntartásában lévő intézmények szakmai munkájának eredményességét az intézmény által készített beszámoló alapján.

Őrbottyán Város Önkormányzatának képviselő-testületének döntése értelmében, Őrbottyán Város Önkormányzata 2018. január 1. óta önálló intézményi formában látja el a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat által.

Az önkormányzati intézmény a család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokat és a lakosság létszáma alapján kötelező szociális alapszolgáltatásokat nyújtja a településen élők részére.

A szociális szolgáltatások köréből, Vácduka Község közigazgatási területén és Kisnémedi Község közigazgatási területén, intézményünk nyújtja a házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés szolgáltatást.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi szakmai beszámolót, mely a 2019-as év szakmai munkájáról készült, elfogadni szíveskedjenek.

1. <u>A szakfeladatot ellátó intézmény általános adatai:</u>

A fenntartó neve: Őrbottyán Város Önkormányzat
A fenntartó székhelye: 2162 Őrbottyán Fő út 99.

A szakfeladatot ellátó Intézmény neve Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat.
Az Intézmény telephelye: 2162 Őrbottyán Fő út 101.

A Szakmai Beszámolót érintő időszak a 2019. január 1-től 2019. december 31-ig terjedő időszak.

Az Intézmény ellátási területe: Őrbottyán Város közigazgatási területe. Őrbotytyán Város Önkormányzata és Vácduka Község Önkormányzata, valamint Kisnémedi Község Önkormányzata által kötött feladatellátási szerződés alapján Vácduka és Kisnémedi településen házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést biztosít az Intézmény.

Az Intézmény vezetője Muzsay Márta.

2. Az Intézmény rövid bemutatása:

Őrbottyán Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, illetve szociális alapellátásokat 1998. január 1-óta látja el. Az Önkormányzat e feladatokat 2009. június 30-ig önálló intézménnyel, majd 2009. július 1-től a Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulás tagjaként, a Társulás által létrehozott és fenntartott Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ keretei között látta el. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások 2010-ben bővültek a házi segítségnyújtással, a szociális étkeztetéssel és jelzőrendszeres házi segítségnyújtással.

Őrbottyán Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete 2013. június 10. napján tartott ülésén a 176/2013. (VI. 10.) számú határozatában úgy döntött, hogy 2013. december 31. napjával kilép a Társulásából, és a szociális alapszolgáltatásokat valamint a gyermekvédelmi feladatokat 2014. január 1. napjától önállóan, szakfeladatként látja el.

2015 év végéig a Szolgálat tevékenysége a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szolgáltatás mellett a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások, nevesítve a családsegítés, házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés volt.

A 2015 év végén a szolgáltatások szakmai változásaival együtt járt a szolgáltatások nyújtásának, szervezeti formájának és személyi szükségleteinek változása is, így 2016 január 1-től változott a szervezet elnevezése; a házi segítségnyújtás tevékenység esetében szétválasztásra került a „személyi gondozás" és a „szociális segítés" tevékenység, mely hatását 2017-ben a normatív finanszírozás differenciálódása követte; integrálódott a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás. A változás a gyermekvédelmi rendszer többszintűvé tételével kapcsolatban jelentkezett.
A többszintű ellátó intézmények közötti együttműködés, a jogszabály által meghatározott hatósági ügyekben kötelező érvényű. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekkel érintett ügyek, melyekben az Intézménynek mind a Család- és Gyermekjóléti Központtal, mind a Gyámhivatallal szorosan együtt kell működni, a védelembe vétel, a családbafogadás, az ideiglenes hatályú elhelyezés, a nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, az utógondozás-, illetve utógondozói ellátás elrendelése, valamint a megelőző pártfogás elrendelése ügyében.
A rendszer működtetésének során törekszünk a partneri viszony kialakítására, mely ügyében a 2019-es évben részleges, ámde pozitív változás történt. Előbbi változás hátterében a két szervezet kommunikációját megsegítő külső szakember segítségének igénybevétele, valamint személyi változások álhatnak.
Előbbiek mellett továbbra is szem előtt tartottuk, a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakemberek, más intézményektől való függetlenségének megőrzését és a kompetenciahatárok pontosabb definiálását és megőrzését.

Az Intézmény a jogszabályoknak és egyéb, jogszabályokkal egyenértékűvé emelt szakmai szabályzók iránymutatásainak megfelelően látja el feladatait.

Őrbottyán Város Önkormányzata a család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításánál a lakosságlétszámhoz arányosított, jogszabályban meghatározott 2 fős minimális szakmai létszámon felül plusz egy fő foglalkoztatását biztosította a feladatok fontosságára tekintettel, mely státusz a vizsgált időszak utolsó negyedévében, a szakmailag megfelelő munkatárs hiányában betöltetlen maradt.

3. Az Intézmény 2019 évi tevékenységének ellenőrzése

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás területén kollégáimmal együtt kidolgozott adminisztrációs rendszert vezetünk, mely megfelel a család- és gyermekjóléti szolgáltatáshoz kapcsolódó jogszabályi feltételeknek. E rendszer lehetővé teszi, hogy intézményvezetőként akár az elektronikus adminisztrációs rendszert ellenőrizzem, a papír alapú dokumentáció ellenőrzésén felül is.

A házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés területén, a belső ellenőrzést elsősorban a hónap végi zárás folyamatában végezzük. Ez az alkalom lehetőséget teremt a gondozónő önellenőrzésére is, illetve mint intézményvezető a hónap folyamatainak, tendenciáinak elemzésére is.

Az idősek nappali ellátásának engedélyeztetési eljárásában (2018 évi folyamat), az intézmény szakmai programját, módosításait a kormányhivatal által kijelölt hatóság ellenőrizte, az ott leírtakat az intézmény működtetésére és fejlesztésére megfelelőnek tartották.

Az Intézményben dolgozó szakemberek számára, kétheti rendszerességgel team-szupervíziót tartunk. Ez a szakmai támogatás igen hangsúlyos a segítő munkára jellemző kiégés megelőzésében. A szupervízió hagyományosan a segítő és a kliens kapcsolatával foglalkozik, e mellett a szakmai kontroll egyik legfőbb eszköze. A szupervíziós folyamatban a gyakorlati munka összekapcsolódik az elméleti háttérrel, melyet a jogi szabályozás keretez. A szupervíziót jelen esetben külső szakember vezeti.

Belső ellenőrzés keretén belül havonta, minden szolgáltatás esetében felülvizsgáljuk a hatóságokhoz szolgáltatott adatokat, és törekszünk arra, hogy azok a lehető legpontosabban kerüljenek rögzítésre.

2019-ben a fenntartó által elrendelt, formalizált ellenőrzés nem zajlott.

A Pest Megyei Kormányhivatal 2019. február 13-án az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat által nyújtott család- és gyermekjóléti szolgáltatását ellenőrizte. Az ellenőrzést követően a család- és gyermekjóléti szolgáltatással kapcsolatban mind az önkormányzat, mind az intézmény a kért hiánypótlásnak

eleget tett, módosítottuk a megnevezett dokumentumokat az ellenőrzés által el-vártaknak megfelelően.

A vizsgált időszakban egy esetben érkezett panasz, az egyik család- és gyermekjóléti szolgáltatásban tevékenykedő kollégával kapcsolatban. A panaszos által jelzett problémát a panaszos és a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó kolléga meghallgatása mellett kivizsgáltam.
A vizsgálat során megállapítottam, hogy az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat családsegítő szakembere az intézménybe érkező információkkal és az aktuális üggyel kapcsolatban a későbbiekben hozzánk érkező jelzés tekintetében a hatályos jogszabályi előírásoknak és a szakmai protokolloknak megfelelően járt el, és nem vétett a szakma etikai szabályai ellen sem.

4. A szakmai tevékenység bemutatása

4.1 Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakemberek szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat látnak el. Amennyiben Intézményünk nem tudja biztosítani a szükséges szolgáltatást, vagy ellátást, annak közvetítésében jár közre az Intézmény szakembere. A településen élők köréből a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásai közül a mediáció, kapcsolattartási ügyelet, jogi tanácsadás szolgáltatásba közvetíthetünk ellátottakat. Abban az esetben, ha kontraindikált az Intézményünk pszichológusának igénybevétele, akkor a család- és gyermekjóléti központ pszichológusa fogadja az igénybevevő ellátottat.
Mint szolgáltató szakemberek, közreműködünk a családok, egyének életvitelében beállt átmeneti vagy időszakos krízishelyzet kezelésében. A szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyeket, gyermekeket, családokat, az okok megelőzésében, a krízishelyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében segítjük, szükség esetén a krízishelyzet megelőzése, megszűntetése érdekében intézkedéseket teszünk.

Munkánk a kliensekkel önkéntes együttműködésen alapuló, mind a hatósági intézkedést megelőző és a folyamatot információkkal segítő, kiegészítő, mind a hatósági intézkedést követő szolgáltatási tevékenység.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás magába foglalja a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatást, mely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek a családba való visszahelyezését.

A célunk, miszerint segítséget nyújtsunk a gyermekeknek és a családoknak a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, részben sikeres csupán, mivel az eszköztárunk erősen beszűkült. Az eszköztár beszűkülésének okai, hogy a hatósági intézkedéssel érintett esetekben a koordináló feladatkör és döntéshozó jogkör 2016. januártól átkerült a járásszékhely szerinti központ esetmenedzseréhez, továbbá az, hogy helyi ügyekben az önkormányzat számára valóban hatékony és hosszú távú segítséget jelentő támogatási rendszer nem áll rendelkezésére.
Az a cél, hogy a családok képessé váljanak különböző problémáik önálló megfogalmazására és a problémáik megoldására sok esetben nem tud megvalósulni. Szolgáltatói szinten a célmegvalósítás háttérfeltételei kialakításra kerülnek, azonban a családok számára elérhető segítségek, komplex támogatási rendszerek vagy azok igénybevételi lehetőségei beszűkültek.

2019-ben a család- és gyermekjóléti szolgáltatás folyamatában, prevenciós célú programfolyamatot csupán kísérleti jelleggel indítottunk. Elsődleges célkitűzésünk az volt, hogy a gyermekeknek szervezett prevenciós programot integráljuk az idősek nappali ellátásával, feltételezve, hogy mindkét korosztály profitálhat az intenzív interakciókból. Célkitűzésünk volt továbbá, hogy kidolgozzuk előbbi közösen töltött minőségi idő keretrendszerét, az alkalmazható módszereket, technikákat. A programot a nyári tanszünet időszaka alatt valósítottuk meg. A jövőre nézve meghatározó tapasztalat a programmal kapcsolatban, hogy az idősebb korosztály terhelhetőségét kell első sorban szem előtt tartani a későbbi programszervezésnél. Lehetséges alternatíva a programnap több idősávra való felosztása, mely során közös és külön szervezett programok váltják egymást, így lehetőséget találva az aktívabb és a pihentetőbb programok lebonyolítására.

Szélesebb körben, a városi rendezvényekhez kapcsolódva eseti jelleggel tartottunk a szolgáltatásainkról informáló, illetve egészségügyi és gyermekvédelmi prevenciós programokat.

Alapvető feladatunk továbbra is a sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése, a diszfunkcionális család funkcióinak helyreállításában való segédkezés. Feladatunk felkutatni azokat a lehetőségeket, melyekkel a szolgáltatásaink bővíthetőek és a szolgáltatás minősége emelhető.
A közvetlen kliensekkel kapcsolatos munkánk kiterjed az Intézményt önkéntesen felkereső gyermekre, felnőttre; a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer tagjainak, szervezeteinek jelzése alapján a látókörünkbe került gyermekekre és családokra, valamint azon esetekben, melyben a hatósági intézkedés kapcsán illetékesek vagyunk.
Feladatunk a jelzőrendszer működésének fejlesztése. A jelzőrendszer visszatérő problémái kapcsán, az addig megszokottól eltérő módszerrel kezdtünk neki a fejlesztés megtervezésének, megszervezésének. Az elméleti-szervezési rész 2019 év végére tisztázódott, így a program megvalósítása 2020 év elejére tevődött. E programmal kapcsolatban a következő évi szakmai beszámolóban térek ki.

A családsegítő és a gyermekjóléti/gyermekvédelmi ellátórendszer 2016 éviátalakulása jelentősen megváltoztatta a kliens-segítő kapcsolatot. Az új rendszerben, a protokollok és szakmai útmutatók alapján kötelező eljárásrendet kell megvalósítani, ez kevesebb mozgásteret és cselekvési/döntési szabadságot enged a szakembereknek.

4.1.1 A család- és gyermekjóléti szolgáltatás tevékenységének főbb adatai

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma, mely esetben hosszabb segítő folyamat – gondozás – indult, korcsoport szerinti bontásban:

0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	összesen
2 fő	5 fő	38 fő	16 fő	4 fő	8 fő	30 fő	11 fő	3 fő	117 fő

A 117 fővel folytatott tevékenység 39 családot érintett (csupán egy fővel, illetve egy családdal kevesebb, mint 2018-ban). Az arányok eltolódtak, mely szerint a 6-13 és 14-17 éves korosztályba tartozó gyermekek száma emelkedett. A családok esetében, az előző évekhez hasonlóan, a problémák halmozott jellege miatt, valamint az elhúzódó (sokszor egy évnél is hosszabb) gyámhatósági eljárás okán, a gondozási folyamat egy évnél több időt ölelt fel.
Az együttműködési megállapodás nélkül ellátott lakosok száma a 2019-es évben összességében 106 fő volt, mely esetekben eseti ügyintézést, vagy eseti tanácsadást folytattak a családsegítő szakemberek. Utóbbi csoportban lévő igénybevevők 100 különböző családból-, eltérő problémakörrel érkeztek. Korcsoporti megoszlásukra jellemző, hogy felülreprezentáltak a 35-49 éves (33 fő), az 50-61 éves (24 fő), és a 62 évnél idősebb korosztály (33 fő).

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint:

foglalkoztatott	39 fő
munkanélküli	1 fő
inaktív	28 fő
inaktívból nyugdíjas	3 fő
inaktívból 15 éves vagy idősebb tanuló	13 fő
eltartott 0–14 éves korú gyermek	49 fő
összesen	117 fő

Az elmúlt év jelentős pozitív változásának értelmezhető, hogy a 2018-as évhez képest, szinte azonos számú igénybe vevőből, 2019-ben a munkanélküliek száma 10-ről 1-re csökkent, e mellett a foglalkoztatottak száma 25-ről 39-re nőtt. Önmagában ez a pozitív változás nem tudja azonnal eredményezni a több területen is diszfunkcionális családok helyzetének javulását, csupán azt jelenti, hogy kevésbé lesz jellemző az anyagi probléma, vagy annak önmagában való előfordulása.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint:

általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	51 fő
általános iskola nyolc osztálya	34 fő
befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	7 fő
befejezett szakközépiskola	10 fő
befejezett gimnázium	6 fő
érettségire épülő befejezett OKJ iskola	2 fő
felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	7 fő
összesen	117 fő

Említésre méltó változás a 2018 évi számokhoz képest, hogy a család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők között jelentősen megemelkedett a főiskolát vagy egyetemet végzettek száma (több, mint duplájára emelkedett). Előbbi változással összefüggésben a kezelt problémák típusai is változtak, melyek magukban hordozzák a módszerek, tevékenységek megváltozását is.

A szolgáltatást igénybe vevő családok a család szerkezete/összetétele szerint:

egyedül élő	0 fő
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	1 család
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1–2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	11 család
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	13 család
egy szülő 1–2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	6 család
egy szülő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	1 család
egyéb családszerkezetben	7 család
összesen	39 család

A vizsgált időszakban a családi összetétel tekintetében jelentős elmozdulás nem volt tapasztalható az előtte lévő időszakhoz képest.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatáson belül, kifejezetten a gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenység főbb adatai (gyermekek száma):

alapellátásban gondozott	28 fő
védelembevétel keretében gondozott	26 fő
ideiglenes hatályú elhelyezéssel kapcsolatban gondozott	0 fő
nevelésbe vett gyermek családjának gondozása	0 fő
családba fogadással kapcsolatban gondozott	7 fő
gyámkirendelés kapcsán gondozott	0 fő
utógondozott	0 fő
összesen	61 fő
ezen felül kizárólag tanácsadottként megjelent	4 fő

A 2015-től kezdődő tendencia, hogy a gondozásba vett gyermekek száma enyhén emelkedik, 2017-ben érte el csúcspontját, majd 2018-ban hanyatlani kezdett. 2018-ban a 2017-es adathoz képest a védelembe vett gyermekek

száma 4 fővel csökkent. 2019-ben a védelembe vett gyermekek száma a 2018-as évhez viszonyítva emelkedett 5 fővel, így elérte, illetve kissé meghaladta a 2017 év szintjét. Előbbi változások két irányba mutatnak, az érzékenyebb és feszesebben működő jelzőrendszer felé, másrészt a lassú hatósági ügyintézés irányába. (Utóbbi esetekben előfordul, hogy a gyermek veszélyeztetettségének megszűnése után is, „rendszerben tartjuk az esetet", mivel az üggyel kapcsolatban hatósági döntés még nem áll rendelkezésünkre.
Az alapellátásban gondozott gyermekek esetében a megfelelő gondozás eredménye, hogy egy gyermek esetében sem kellett a családból való kiemelést kezdeményeznünk. 2018-ban egy gyermek esetében történt nevelésbe vétel a gyermek saját kezdeményezésére. A vizsgált időszakban egyáltalán nem került nevelésbe (szakellátást nyújtó intézménybe) egyetlen gyermek sem a településünkön.
A családbafogadott gyermekek száma elenyésző mértékben emelkedett, 2018-ban 6 gyermek, 2019-ben 7 családbafogadott gyermek családjával folytattunk gondozási tevékenységet, mely leggyakrabban a vérszerinti szülő akadályoztatottságának megszűntetésére, illetve a befogadó család támogatására irányult.

Új gondozási esetként jelentkező gondozási esetek száma a kapcsolatfelvétel módja szerint (gyermekek száma):

önkéntes (szülő kezdeményezte)	9 fő
szülővel közösen	0 fő
más család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett	0 fő
jelzőrendszer által kezdeményezett	13 fő
a gyámhatóság által kezdeményezett	0 fő
összesen	22 fő

Az új gondozási esetként megjelenő gyermekek száma a 2018-as adatokhoz képest csekély mértékben csökkent. Míg az önkéntes kapcsolatfelvétel, mely ezesetben a szülő általi kezdeményezést jelenti enyhén emelkedett, a gyámhatóság által kezdeményezett-, együttműködési megállapodáson alapuló tevékenység teljesen eltűnt. Előbbi oka elsődlegesen az lehetett, hogy a gondozási tevékenységet a hatósági döntés véglegessé válásáig folytattuk, illetve hamarabb értesültünk a jelzőrendszer egyéb tagjaitól a megoldandó problémáról.

A jelzőrendszer által küldött jelzések érintettjeinek száma:

egészségügyi szolgáltató	3 fő
előbbiből kizárólag védőnői jelzés	0 fő
személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	14 fő
kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	0 fő
átmeneti gondozást biztosítók	5 fő
menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0 fő
köznevelési intézmény	41 fő
rendőrség	6 fő

ügyészség, bíróság	0 fő
pártfogó felügyelői szolgálat	0 fő
egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	0 fő
áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0 fő
állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	11 fő
önkormányzat, jegyző, gyermekjogi-, betegjogi képviselő	1 fő
járási hivatal gyámhivatala	7 fő
összesen	88 fő

A 2018-as évhez viszonyítva a jelzésekkel érintett személyek száma csekély mértékben, 8 fővel emelkedett.
Határozott csökkenés volt tapasztalható az egészségügyi szolgáltatóktól érkező jelzések számában, 13-ról 3-ra csökkent az érintettek száma. Csökkent az önkormányzat felől érkező formalizált jelzések száma, és teljesen eltűntek az „egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy" által küldött jelzések.
A közoktatási intézmények és a rendőrség által küldött jelzések száma és az érintettek száma stagnál az előtte lévő időszakhoz képest.
Jelentős emelkedés tapasztalható a „személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatóktól", az „állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezetek" és a járási gyámhivatal által megküldött jelzések számában, ezek 2019-ben megduplázódtak.
Kiemelkedő a változás az átmeneti gondozást nyújtó szervezetektől érkező jelzések számában, így a 2018 előtti időszakok mérőszámaihoz tértünk vissza.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást érintő integrációt követően, az elmúlt 4 évre visszatekintve a jelzések száma a következőképp alakult:
(A jelzések száma nem egyenlő a jelzésben megjelölt személyek számával.)

2016	115 jelzés
2017	117 jelzés
2018	80 jelzés
2019	77 jelzés

A jelzések száma csekély mértékű csökkenést mutat az elmúlt évhez képest.

A csökkenés számos oka közül kettőt ragadnék ki.
Elsősorban a jelzőrendszeri tagokban tudatosult, hogy a hatósági ügyekben hozott, véglegessé vált döntésekkel érintett gyermekek ügyében (védelembevétel, családbafogadás), a jelzést első sorban – vagy kizárólagosan – a család- és gyermekjóléti központ felé kell megküldeni, és csak a szükséges mértékben a szolgálat felé. A hatósági ügyekben érintett gyermekek esetében az esetmenedzser koordinálja az intézmények, szolgáltatók tevékenységét a gyermek veszélyeztetettségének megszűntetése érdekében, így az új információ számára stratégiailag fontos kiegészítés, mely módosíthatja a gondozási-nevelési tervet.
A jelzések számának csökkenése magyarázható a felelősségvállalás nehézségeivel, a jelzési kötelezettség félreértelmezésével, annak ellenére, hogy a hogy a jelzés megtételének elmulasztása – a jelzőrendszer tagjainak esetében – bűntetőjogi felelősséget von maga után.

A jelenlegi jogi szabályozás értelmében, a gyermekek védelme és jóléte ügyében érkezett jelzések küldőinek adatait, bántalmazás és súlyos elhanyagolás esetében a jelzést tevő külön kérése nélkül is, a jogszabálynak megfelelően, zártan kezeljük!!!
Annak érdekében, hogy a jelzést tevő ne legyen kitéve a későbbiekben a jelzett, vagy a családi környezetében élők általi esetleges vádaskodásnak, támadásnak, célszerű a jelzésben feltűntetni, hogy kéri a jelzést tevő az adatainak zártan kezelését. Ellenkező esetben csak és kizárólag a bántalmazás és súlyos elhanyagolás esetében érkező jelzésekre (jelzést tevőkre) vonatkozik a zárt adatkezelés.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásban kezelt esetekben a gyermekek száma a probléma típusa szerinti megoszlásban:

anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	0 fő
gyermeknevelési	10 fő
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0 fő
magatartászavar, teljesítményzavar	3 fő
családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)	13 fő
szülők vagy a család életvitele (és szenvedélybetegségek)	12 fő
szülői elhanyagolás (oktatási, nevelési)	3 fő
családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	18 fő
fogyatékosság, retardáció	2 fő
lelki-mentális probléma	0 fő
egyéb egészségi probléma (szülők betegsége)	1 fő

A fenti táblázat kevésbé adja vissza azt a megfigyelést, hogy a gondozott családok esetében nem lehet 1 körülírható problémát leírni, csupán csak az elsődlegesnek vélt problémát lehet meghatározni. A hosszabb gondozási folyamatot igénylő esetben leggyakrabban „sokproblémás családokról" beszélhetünk. A problémák halmozott száma, mely egyenként is a gyermek veszélyeztetettségét jelenthetik, szám szerint 85 (enyhe emelkedést mutat az előző időszakhoz képest).
Jellemző, hogy átlagosan egy családnál minimum 2 probléma megoldásán kell dolgoznia a családnak és az őt segítő szakembereknek. Legtöbb esetben a problémák egymásra épülnek, és a megfelelő sorrendet kell megtalálni, melyben a kliens lépkedhet a probléma megoldása felé.

A vizsgált időszakban a „szülők vagy a család életvitele" (benne értendő a szenvedélybetegségekkel élő, valamint antiszociális viselkedésű szülők is) problémacsoport emelkedett a legnagyobb mértékben. 2018-ban 2 gyermek volt veszélyeztetve ezáltal, míg 2019-ben 12 gyermek. A gyermek családon belüli bántalmazása, mind fizikai, szexuális és lelki területen is jelentősen emelkedett, több, mint duplájára emelkedett (7-ről 18 gyermekre). Szintén több, mint duplájára emelkedett a nevelési probléma okán veszélyeztetett gyermekek száma (4-ről 10 gyermekre volt érvényes 2019-ben). A családi konfliktus megjelenése, mint veszélyeztető tényező a gyermek életében, szintén emelkedő tendenciát mutat.

Markáns csökkenés következett be az anyagi problémakör esetében. A gondozott családok foglalkoztatási státusza megerősödött, a gazdasági aktivitását mutató táblázat adatai kapcsán jeleztem, hogy a foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélküliek száma csupán egy főre csökkent.
Előbbiek ellenére mégis tapasztalható a gyermekek anyagi okból előálló nélkülözése, de ennek elsősorban nem a bevételek (bérjövedelem) hiánya okolható.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységeinek adatai:

	szakmai tevékenység száma (alkalom)	szolgáltatásban részesülők száma
információnyújtás	649	185 fő
segítő beszélgetés	593	149 fő
tanácsadás	110	60 fő
ügyintézéshez segítségnyújtás	225	147 fő
családlátogatás	114	73 fő
közvetítés más szolgáltatásba	92	9 fő
közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	15	12 fő
kríziskezelés	8	8 fő
szociális segítő tevékenység (saját ügykörben)	69	69 fő
szociális segítő tevékenység egyéni gondozási nevelési terv megvalósításában (központ által bevonva)	48	48 fő
pszichológiai tanácsadás	240	48 fő
közvetítés a központhoz	29	20 fő
környezettanulmány elkészítése ill. közreműködés	10	10 fő
szakmaközi megbeszélés	6	-
esetkonferencia	10	10 fő
családterápia	3	2 fő
esetmegbeszélés	44	28 fő
adományközvetítés	72	40 fő
konfliktuskezelés	5	3 fő
összesen	2342	921 fő

A szakmai tevékenység adataiban jelentős változás a segítő beszélgetések számának a megemelkedése. A tanácsadás megkétszereződött, de ezzel párhuzamosan az érintettek köre több, mint felére visszaesett.
Az ellátásokhoz való hozzáférés közvetítésének száma 13-szor magasabb értéket mutat, míg a közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez kilenced részére esett vissza. Mivel ezen tevékenységek között nagyon elmosódott a határvonal, lehetséges, hogy a szakemberek másként definiálták ugyanazt a segítségnyújtási formát. A kríziskezelések száma megnégyszereződött, bár valószínű, hogy ennél is több krízishelyzet adódik a településen, de megoldásában egyéb szakterület szakemberei kompetensebbek nálunk.
A pszichológiai tanácsadást az igénybevevők teljes egészében kihasználták, bár elő-elő fordult, hogy a megadott időpontra meg nem érkező kliens helyett azonnal kellett egy „beugrót" találnunk, aki éppen krízisben volt, és a várólistán

kevésbé kedvező pozíciót foglalt el. Ez a hétfői napokon a szolgálatot teljesítő családsegítőktől folyamatos odafigyelést és szervezőmunkát igényelt.
Az esetkonzultáció a 2018 évi 20 alkalomhoz képest teljesen eltűnt a vizsgált időszakban. Ez jelenthetné azt is, hogy a családsegítő szakemberek nem éltek ezzel a technikával, de inkább feltételezem, hogy megtörténtek a konzultációk, csak azokat feljegyzés formában rögzítették, és nem a forgalmi napló bejegyzéseiben.
Az adományok közvetítésében a forgalmi napló adatai a Magyar Élelmiszerbank Egyesület szervezésén kívüli, krízisélelmiszer és ruhanemű, valamint szociális- és krízis-tűzifa közvetítését tükrözik. 2019-ben az adománybútorok közvetítése elmaradt az előző évekhez képest.
Összességében elmondható, hogy a szakmai tevékenységek száma csekély emelkedést mutat, de az előző évhez képest, amikor az egy főre eső tevékenységek száma 1,4 volt, 2019-ben az egy főre eső tevékenységek száma 2,54. Ez azt mutatja, hogy egyes kliensek több alkalommal tértek vissza a szolgálathoz, problémájuk megoldásában segítséget kérni és kapni.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásban ellátott bántalmazott és elhanyagolt gyermekek adatai:

	A bántalmazott			Az elhanyagolt	
	fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
Családon belül (szülő, vagy egyéb rokon által)	14 fő	2 fő	2 fő	0 fő	0 fő

A beszámoló tárgyát képező időszakban a fizikai bántalmazások száma tovább emelkedett. 2018-ban 5 gyermek volt fizikai bántalmazás által veszélyeztetve, 2019-ben ez a nagyon súlyos problémakör 14 gyermeket érintett.
Előbbi mellett az a tendencia, hogy a fizikai elhanyagolás okán ellátott gyermekek száma csökken, változatlan, sőt 2019-ben elsődlegesen fizikai elhanyagolás okán nem került gyermek a látókörünkbe (2018-ban 4 gyermek volt fizikai elhanyagolás okán veszélyeztetett).

A bántalmazás vagy súlyos elhanyagolás észlelése után, az intézmény szakembereinek hatósági eljárást kell kezdeményeznie, ezalatt a család együttműködése esetén megkezdjük család gondozását, melynek célja a gyermek veszélyeztetettségének megszűntetése, további veszélyhelyzetek elhárítása. Amennyiben a gondozás a család együttműködésének hiányában nem tud megvalósulni, úgy a gyámhivatal határozattal kötelezheti a szülőket, vagy a folyamatba bevont egyéb családtagokat az együttműködésre, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Azt, hogy ez utóbbi folyamatba a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere delegál-e feladatot a családsegítő szakembernek, az egyedi és egyéni döntés. Ennek ellenére a hatósági döntések után, a hatóság külön kérésére, a szolgálatunkra jelentős feladat hárul a gyermekek veszélyeztetettségének megszűntetésében. Ez a feladatkör elkülönül a hatósági kontrollfunkciótól, és a bizalmon alapuló segítő tevékenységre koncentrál.

Nehézség a folyamatban, hogy az esetmenedzser a gondozási-nevelési tervet a hatóság határozata alapján készíti el, így kevésbé tükrözi a segítségnyújtás megvalósítható módozatait, a konkrét tevékenységeket.

A lelki elhanyagolás definiálása az előző időszakhoz hasonlóan továbbra is problémás, nehezen megfogható, nehezen bizonyítható. Hatékony beavatkozás a szülők, vagy a gondozó közeg szemléletváltásával kezdeményezhető, és kevésbé értelmezhető pár hónapos gondozási folyamatban. Valódi eredményre csak több éves, terápiás segítséggel kombinált együttes munkával juthatunk.

Veszélyeztetett gyermekek adatai:

	A veszélyeztetettség fő oka	A veszélyeztetettség halmozott okai
Környezeti főcsoport összesen (a gyermek környezetéből kiindulva)	54 fő	85 fő
Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekre vonatkozóan)	3 fő	4 fő
Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekre vonatkozóan)	5 fő	6 fő
Anyagi főcsoport összesen (a családra vonatkozóan)	0 fő	0 fő
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	62 fő	-

A beszámoló tárgyát képező időszakban, az azt megelőző évhez viszonyítva jelentős eltérés nem volt tapasztalható, hacsak a környezeti főcsoportban az okok halmozódását vizsgálva. Ebben a halmazban közel másfélszeresére emelkedett a mutató.
Továbbra is jellemző, hogy kizárólag anyagi okokból veszélyeztetett gyermek, nem kerül az intézmény látókörébe, sőt a halmozódás vizsgálatánál is az anyagi problémakört megelőzhette valamely más, az anyaginál súlyosabb egyéb veszélyeztető körülmény.
2019. december 31-én a szolgálatban veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorú gyermekek száma 33 volt.

4.1.2 A család- és gyermekjóléti szolgáltatás egyéb tevékenységei

A család- és gyermekjóléti szolgáltatáshoz kapcsolódó egyéb tevékenységeink az adományélelmiszerek közvetítése. Együttműködünk a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, valamint az előbbi évekhez hasonlóan, Őrbottyán Város Önkormányzata, mind a karácsonyi csomagosztás megszervezéséhez, lebonyolításához, mind a szükséget szenvedők részére krízisélelem beszerzésére, jelentős támogatást nyújtott.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület által felajánlott élelmiszerekből alkalmanként 480-400 fő részesült élelmiszerosztásainkkor. Az Intézmény által kiosztott adományélelmiszer értéke a 2018 évben 3,3 millió forint volt, mely élelmiszereket 3 alkalommal tudtuk kiosztani. 2019-ben már 5 alkalommal tudtunk osztani, összességében 5,5 millió forint értékű élelmiszert, melynek súlya 2036 kg volt.
Az adományélelmiszerek szállításában 4 alkalommal az Őrbottyáni GAMESZ segítségét vettük igénybe.

A Szűrőnapot – mint az egészségügy területén megszervezett prevenciós programunkat – 2019-ben is, a hagyományoknak megfelelően, minden hónap utolsó keddjén megtartottuk. A Harangok Napjára is kivonultak a gondozónők, népszerűsítve az egészséges életmódot és a korszerű táplálkozást. A szűrőnap programunkra egyre csökkenő érdeklődés mutatkozik. Ez részben annak köszönhető, hogy az otthon is használható mérőeszközök, egyre könnyebben beszerezhetőek, így egyre szűkebb, de annál ragaszkodóbb csoport veszi csak igénybe a szolgáltatást. A szolgáltatások tervezésében megfontolandó, hogy érdemes-e továbbra is fenntartani ezt a lehetőséget, vagy más tevékenység megtervezésére és megvalósítására célszerű az erőforrásokat átcsoportosítani.

Karácsonyi tevékenységünk az ünnephez kapcsolódó csomagosztás megszervezése és a csomagok elkészítése. 2019-ben, az Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humánügyi Bizottsága 1 000 000.-Ft-ot különített el a csomagok megtöltésére, ezen belül élelmiszerre, tisztító-, és tisztálkodó szerekre. 2019-ben is az önkéntesek felajánlása volt a csomagok kiszállítása.
A Humánügyi Bizottság további rendelkezése, hogy 200 000.-Ft-ot különített el tartósélelmiszerre, mely élelmiszereket a krízisbe került családok azonnali de átmeneti megsegítésére fordíthat Intézményünk.
A karácsonyi csomagokba az alapélelmiszereken és tisztálkodási szereken kívül a civil szervezetek által gyűjtött lakossági élelmiszeradományok és a Kvassay Jenő Általános Iskola diákjainak édességei felajánlásai kerültek. Előbbiek mellett az Őrbottyáni Lokálpatrióta Alapítvány 300 000.-Ft értékű természetbeni támogatást ajánlott fel, mely értelmében a hátrányos helyzetű gyermekek részesülhettek nagyértékű játékokban, személyre szóló ajándékokban.
Az Auchan nagyáruház a csomagok kiszállítására alkalmas erős táskákat adományozta, megkönnyítve a karácsonyi készülődést.

A járásszékhely által nyújtott speciális szolgáltatások – részben a települések közti távolság miatt – nem elérhetőek mindenkinek. A járásszékhelyen működő család- és gyermekjóléti központ ügyvédjével megállapodva, havonta egy nap, jogi tanácsadást nyújt az őrbottyáni lakosok részére, helyben, Őrbottyánban. A jogi tanácsadást – egyes esetekben – mégis Vácon vette igénybe a kliens, mivel a kérdéseire gyors, vagy azonnali választ keresett, és nem tudta volna kivárni a több héttel későbbi időpontot. A szolgáltatás ingyenesen igénybevehető.

4.2 Házi segítségnyújtás szolgáltatás

A házi segítségnyújtás a szolgáltatást igénybevevő személy részére, saját lakókörnyezetében, az önálló életvitel fenntartása érdekében biztosított ellátás. Az ellátást igénybe vehetik azok a személyek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem tud a család gondoskodni.
A házi segítségnyújtás keretében végzett gondozási tevékenység lehetővé teszi, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete, saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.
2016. január 1-től a házi segítségnyújtás szolgáltatásban differenciálásra került a „személyi gondozás" és a „szociális segítés" tevékenység.
A házi segítségnyújtás táblázatainak adatai a 2019. december 31-i állapotot tükrözik. Az ellátottak száma a 2018 év végi állapothoz képest összességében 2 fővel emelkedett. Részletezve a 2019-es év változásait, 8 igénybe vevőnél kezdtünk gondozási folyamatot, és 6 ellátottunk gondozását kellett lezárnunk.

A szolgáltatás igénybevételének feltétele a gondozási szükséglet vizsgálat:

gondozási szükséglet vizsgálat eredménye alapján	jogosultak száma
0. fokozatban, szociális segítésre jogosult, mivel személyes tevékenységeit elvégzi	3 fő
I. fokozatban, személyi gondozásra jogosult, mivel egyes tevékenységekben segítségre szorul	7 fő
II. fokozatban, személyi gondozásra jogosult, mivel részleges segítségre szorul	0 fő
III. fokozatban, személyi gondozásra jogosult, mivel teljes ellátásra szorul	2 fő
összesen	12 fő

A gondozási szükséglet vizsgálata lényeges, és kötelezően előírt elem a házi segítségnyújtás biztosításának megkezdése előtt. E vizsgálat lefolytatására a fenntartó az intézményvezetőt jelölte ki. A gondozási szükséglet vizsgálat végzése során az egészségi állapot és szociális körülmények vizsgálata történik, differenciálásra kerül a személyi gondozásra vagy a szociális segítésre való jogosultság, mely rögzítésre kerül a KENYSZI dokumentációs felületén.

A gondozás időtartamáról szóló megállapodás az ellátott igényének és a szolgáltató kapacitásának függvényében köttetik. Előbbiek, valamint a kérelem és a nyilatkozatoknak megfelelően, megállapításra kerül a személyi térítési-díj és megállapodás köttetik az ellátási igénybe vevővel (vagy a törvényes képviselőjével). A szolgáltatást 700.-Ft/óra személyi térítési díj megfizetése mellett vehetik igénybe az ellátottak, szociális rászorultság esetén kedvezmény érvényesítése mellett.

A házi segítségnyújtást hétfőtől csütörtökig, 08.00 – 16.00 óra között, péntek 08.00-14.00 óra közötti időszakban biztosítjuk, a szabályozásnak megfelelő számú gondozónővel. 2019 utolsó két hónapjában megkezdtük egy ellátott gondozását, mely esetben reggel 6 órakor és este 19 órakor végezzük a gondozási tevékenységet, kifejezetten az ellátott speciális szükségleteit figyelembe véve.
A gondozási tevékenységet a szociális gondozó a tevékenységi naplóban rögzíti, mely dokumentációból havonta összesítés készül, ez adja a szolgáltatásért fizetendő térítési díj és a normatívaelszámolás alapját.
Elmondható, hogy speciális igényekre is tudunk reagálni, amennyiben egy ellátott esetében nem elégséges a napi egyszeri látogatás, napi kétszeri, ritkább esetben háromszori látogatást teszünk. Előbbi igény, sokszor csupán átmeneti jelleggel merült fel, legtöbbször olyan ellátottak esetében, akik jogosutak lennének a bentlakásos intézményi ellátásra, de vagy az ellátott nem akar elköltözni megszokott lakóhelyéről, vagy a családi környezet lehetővé teszi a házi segítségnyújtással kiegészített otthoni gondozást.
Szükség esetén, probléma jelzésekor, azonnali segítséget nyújtunk, elhárítva a krízishelyzetet.

A szolgáltatást igénybevevők kor szerinti megoszlása:

életkor	ellátottak száma
40 – 59 éves	2 fő
60 – 64 éves	1 fő
65 – 69 éves	1 fő
70 – 74 éves	2 fő
75 – 79 éves	2 fő
80 – 89 éves	3 fő
90 év felett	1 fő
összesen	12 fő

A statisztikai adatokból tükröződik, hogy a házi segítségnyújtás szolgáltatást jellemzően a 70 év felettiek veszik igénybe. E korcsoportra jellemző, hogy az életminőségük megtartásában egyre több területen szorulnak segítségre, egyre kevesebben élnek korlátozottságmentes életet.

A szolgáltatást igénybevevők nem szerinti megoszlása:

nem	ellátottak száma
nő	11 fő
férfi	1 fő
összesen	12 fő

Önmagában a statisztikai adatok tükrözik az idősebb korosztályhoz kapcsolható, általánosságban is jellemző demográfiai adatokat. A 70 év felettiek nemek szerinti megoszlásában a közel kétharmad nő, míg csak az egyharmad férfi. Előbbiek mellett megfigyelhető, hogy a segítségre szoruló férfiak, sok esetben nehezebben kérnek segítséget külső környezetüktől, rászorultságuktól függetlenül. Sok esetben a családi környezet kér segítséget, és kezdeményezi az intézményesült segítségnyújtás igénybevételét.

A szolgáltatást igénybevevők térítési díjfizetés szerinti megoszlása:

térítési díjfizetés	ellátottak száma
teljes összegű személyi térítési díjat fizet	11 fő
kedvezményes összegű személyi térítési díjat fizet	1 fő
személyi térítési díjmentes szolgáltatást vesz igénybe	0 fő
összesen	12 fő

A házi segítségnyújtás szolgáltatást a teljes évben, összesen 18 ellátott vette igénybe, 2 fővel több, mint 2018-ban. A gondozónők az év folyamán összességében 934 órát folytattak gondozási tevékenységet, mely óraszám csupán 20 órával több, mint az azt megelőző évben. A kimutatásokban szereplő összes időtartam tartalmazza a lakáson belüli és lakáson kívüli segítségnyújtás végzését, ellenben nem tartalmazza a gondozott lakóhelyére való odajutás és egyéb utazási időtartamokat. A házi segítségnyújtás feladatait egy gondozónő látja el teljes munkaidőben, távolléte esetén az idősek nappali ellátásában dolgozó ápoló látja el a helyettesítését, és végzi a gondozási tevékenységeket. Előbbiek mellett az idősek nappali ellátásában dolgozó ápoló végzi a házi segítségnyújtásban a speciális szükségletű ellátott gondozását.

4.3 Szociális étkeztetés szolgáltatás

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 59. és 62. § alapján, a szociális alapszolgáltatások keretén belül, Őrbottyán Város Önkormányzata szociális étkeztetést biztosít a településen élő, ellátást igénylők számára.
A szociális étkezés, napi egyszeri meleg élelem biztosítása azon szociálisan rászorultaknak, akik azt önmaguk, illetve más eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.
Az ellátás igénybevétele önkéntes és kérelem benyújtásával kezdeményezhető. Őrbottyán Város Képviselő-testületének döntése alapján a szolgáltatás igénybevételekor az egészségügyi állapotra vonatkozó feltételeknek való megfelelést szakorvos vagy orvosszakértői szerv igazolhatja.
A kérelem elbírálását követően az intézményvezető tájékoztatja az igénylőt arról, hogy milyen módon és feltételekkel veheti igénybe a szolgáltatást, egészségi állapot függvényében, indokolt esetben kiszállítással. Az intézményvezető tájékoztatja az igénybe vevőt az adható kedvezmény mértékéről, és a szolgáltatásért fizetendő térítési díjról, majd megállapodást köt az igénybe vevővel.
Az étkeztetési feladatok elvégzését 2019-ben is az Önkormányzat fenntartása alá tartozó Konyha biztosítja, jelenleg kizárólag munkanapokon.
Az ebéd elvitele, illetve kiszállítása a Konyháról (Őrbottyán, Rákóczi Ferenc u. 113.), valamint az idősek nappali ellátásának helyiségéből (Őrbottyán, Fő út 101.), egységesen 12.00-14.00 óra között történik. A szolgáltatást igénylőnek a

szolgáltatás megkezdése napján 2 db ételhordót kell biztosítani, amit a konyhán kell leadni, névre szóló jelzéssel.

A szociális étkeztetés szolgáltatás táblázatainak adatai a 2019. december 31-i állapotot tükrözik. Az ellátottak száma a 2018 év végi állapothoz képest tovább csökkent, mely tendencia az Önkormányzat szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló rendelet személyi térítési díjainak módosításával indokolható. A változás 2018. február 1-től érintette az ellátottakat. Az alacsonyabb jövedelemből gazdálkodó, szociálisan rászoruló ellátottak az eddiginél is kedvezőbb személyi térítési díj mellett vehetik igénybe 2019-ben is a szolgáltatást, míg a magas jövedelemből élő, ám egészségügyi szempontból ellátható igénybevevői körből, többen inkább más szolgáltatót választanak a piaci palettáról.

A szolgáltatás igénybevételének módja:

szociális étkeztetés	ellátottak száma
elvitellel	1 fő
kiszállítással	8 fő
összesen	9 fő

Az igénybevétel módját a szakorvos, vagy orvosszakértői szerv által meghatározott egészségi állapot mértéke határozza meg, illetve az egyéni egészségkárosodás jellege, mely meghatározza azt, hogy a napi egyszeri meleg ebéd átvételének érdekében el tud e jutni önerőből az átadás helyére.

A szolgáltatást igénybevevők kor szerinti megoszlása:

életkor	ellátottak száma
18 – 39 éves	0 fő
40 – 59 éves	2 fő
60 – 64 éves	2 fő
65 – 69 éves	2 fő
70 – 74 éves	1 fő
75 – 79 éves	1 fő
80 – 89 éves	1 fő
90 év felett	0 fő
összesen	9 fő

A szolgáltatást igénybevevők kor szerinti megoszlása nagyban eltér a házi segítségnyújtást igénybevevők csoportjától. Jellemzően a 40-70 éves korosztály veszi igénybe e szolgáltatást, többnyire nagymértékű egészségkárosodás van a rászorultság hátterében.

A szolgáltatást igénybevevők nem szerinti megoszlása:

nem	ellátottak száma
nő	6 fő
férfi	3 fő
összesen	9 fő

A szociális étkeztetést igénybevevők között a nők száma magasabb, mint a férfiaké, de nem olyan nagy mértékű a különbség, mint más szolgáltatásaink igénybevételénél.

A szolgáltatást igénybevevők térítési díjfizetés szerinti megoszlása:

térítési díjfizetés	ellátottak száma
teljes összegű személyi térítési díjat fizet	0 fő
kedvezményes összegű személyi térítési díjat fizet	9 fő
személyi térítési díjmentes szolgáltatást vesz igénybe	0 fő
összesen	9 fő

A szolgáltatást havi 28500.-Ft egyéni jövedelem alatt lehet ingyenesen igénybe venni. A kérelmező havi jövedelme nagyban befolyásolja a fizetendő térítési díj mértékét. Az alacsony jövedelem miatt szociálisan rászoruló igénybevevők, igen kedvező térítési díj megfizetése mellett részesülhetnek az ellátásban, míg a kiemelkedően magas jövedelemmel (rendszerint nyugdíjjal) rendelkezők, igényeiknek megfelelőbb szolgáltatást találnak a piaci palettán.

A szociális étkeztetés szolgáltatást a teljes évben, összesen 17 fő vette igénybe, mely szám hárommal kevesebb, mint az azt megelőző évben. 2019-ben 2312 adag ebéd került átadásra, mely adagszám jelentősen elmarad a 2018-as évben összesített 3217 adaghoz képest. Ennek oka az előzőekben említett térítési díj fizetés kedvezményének és térítési díjának megreformálása volt, mely módosítás során az az elsődleges szempont érvényesült, hogy a szociálisan rászorulók az eddiginél is kedvezőbb térítési díjon vehessék igénybe a szolgáltatást.
A szociális étkeztetés szolgáltatás igénybevételéről vezetett dokumentáció alapján havonta összesítés készül, ez adja a szolgáltatásért fizetendő térítési díj és a normatívaelszámolás alapját.

A szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás vonatkoztatásában a teljes évben a szociális étkeztetést és házi segítségnyújtást igénybe vevők által befizetett személyi térítési díjat és az Önkormányzati támogatás összegét az alábbi táblázat mutatja:

igénybe vett szolgáltatás	2312 adag ebéd és 934 óra házi segítségnyújtás
a szolgáltatások 100%-os díja	4 209 590.-Ft
kirótt személyi térítési díj	1 555 900.-Ft
önkormányzat által a helyi szociális rendelet alapján biztosított térítési díj kedvezmény	2 653 690.-Ft

2019-ben a szolgáltatások díja és az érvényesíthető kedvezmények összege csupán a szociális étkeztetés mértékében változott.

4.4 Idősek nappali ellátása

2018. év elején átadott bővített intézményrészhez kapcsolódóan, az átadást követően elkezdődött az idősek nappali ellátásának engedélyeztetése, és a szakmai tevékenység beindítása. A szakmai tevékenység engedélyeztetésének folyamata a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztályának engedélyére várva kissé belassult. A működési engedélyt 2018 decemberében kaptuk meg 15 fő ellátására.

Az engedélyeztetési folyamat lezárásáig az idősek nappali ellátását szolgáló intézményrészben közösségépítő, kedvfelkeltő programok kerültek megszervezésre. Egyes időszakokban 6-7 idős őrbottyáni lakosnak jelentett tartalmas programot a részvétel.
A résztvevők számának növelését, a résztvevők közösségének felfejlesztését tűztük ki célul. A cél megvalósítása érdekében történő szórólapozás, illetve a helyi újságban való megjelenés nem hozza a várt eredményt.

A szolgáltatás működésének hivatalos megkezdése után az igénybevétel formalizálásával – megállapodás írásban történő rögzítésével – elvesztettünk néhány érdeklődőt, annak ellenére, hogy a szolgáltatást az Önkormányzat szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló rendelete alapján a meghatározott jövedelemhatárig térítési díj fizetése nélkül vehetik igénybe az őrbottyáni lakosok.

A rendelkezésünkre álló közösségi tér és a humán erőforrás kihasználtságát optimalizáltuk, és így lehetőség nyílt a nyári időszakban az idősebb generáció és a fiatalabb generáció tagjai számára közös programok szervezésére, mint ahogy azt már a család- és gyermekjóléti szolgáltatás fejezetében, mint prevenciós szolgáltatáselem ismertettem. Elsődleges a két generáció együttműködése, annak fejlesztése, feltételezve, hogy motiválják egymást a pozitív változásra. A közös programok lehetőséget nyújtanak az elmagányosodás, az izoláció oldására, és a közösségfejlesztésben ez egy elsődleges szempont.

Az idősek nappali ellátásában elérhető szolgáltatásokat, elsősorban azok az időskorúak veszik igénybe, akik otthonukban élnek, de társaságra, közösségre, hasznos, tartalmas időtöltésre vágynak, valamint fontosnak tartják testi és szellemi aktivitásuk megőrzését.
A szolgálatunk által biztosított ellátások az étkeztetés (2019-ben nem vették igénybe az ellátottak az idősek nappali ellátásán belül), a higiénés szükségletek kielégítése (tisztálkodás-, ruhanemű tisztítás lehetősége), az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás segítése, társas igények kielégítését szolgáló szabadidős programok, az ügyintézésben való segítségnyújtás és a mentális gondozás.
2019-ben 7 ellátottal kötöttünk megállapodást, ők rendszeresen látogatták az idősek nappali ellátását biztosító közösségi teret.

A szolgáltatást igénybevevők kor és nem szerinti megoszlása:

életkor	nő	férfi	összesen
40 – 59 éves	1 fő		1 fő
60 – 64 éves	1 fő	1 fő	2 fő
65 – 69 éves			
70 – 74 éves			
75 – 79 éves	1 fő		1 fő
80 – 89 éves	3 fő		3 fő
90 év felett			
összesen	6 fő	1 fő	7 fő

Az ellátottak jelentős része idős nő, a férfiak alul reprezentáltak az igénybevevők között. Az ellátottak között a 80 év felettiek aránya a legmagasabb. Három ellátott 65 év alatti, közülük ketten értelmi fogyatékossággal élnek és mozgáskorlátozottak, egy fő pedig krónikus egészségügyi problémákkal küzd, melyek az életminőségét nagyban meghatározza. A 7 főből négy egyedül él, hárman pedig családban.
Az ellátottak elsősorban a magány érzésének oldására, a szabadidő hasznos eltöltésére veszik igénybe az idősek nappali ellátásának szolgáltatásait. A szolgáltatásban elérhetőek különböző prevenciós célú egészségügyi szolgáltatáselemek (pl.: vérnyomás- és vércukorszint-mérés, testsúlymérés).

Az intézmény 8 személyes kisbuszával, valamint egy intézményi személygépkocsival volt biztosított a mozgásukban korlátozott ellátottak szállítása az intézménybe, valamint külső programokra. Ez a lehetőség az év során 3 fő számára nyújtott rendszeres segítséget. Ők más módon nem tudták volna megoldani a szolgáltatás igénybevételét.

Az idősek nappali ellátása keretében megvalósuló, rendszerességgel ismétlődő programok:
Minden szolgáltatást igénybe vevő valamely felekezet tagja, illetve aktív hitgyakorló volt, míg a külső körülmények és az egyéni nehézségek meg nem akadályozták, hogy a felekezeti közösség életében részt vegyenek. Előbbiek okán fogalmazódott meg az igény az ellátottak irányából, hogy minden csoportos együttlét alkalmával, fél órás felolvasást és beszélgetést szervezzünk az idősek nappali ellátásában dolgozó gondozónő vezetésével.
A rendszeres testmozgás kialakítása az egyéni különbözőségek okán eleinte nehézségekbe ütközött, majd kialakult az egymásra figyelő, egymás nehézségeit toleráló csoportlégkör.
A meghirdetett kézműves foglalkozások leggyakrabban valamely eseményhez vagy ünnephez kapcsolódóan kerülnek megszervezésre. Előbbi mellett legtöbbször a finommotorikus mozgások fejlesztése és megerősítése a rehabilitációs folyamatokba is beilleszthetőek.
A szabadidős programok egy része a neves napokhoz kapcsolódóan kerülnek megszervezésre, de vannak olyan szabadtéri programok, melyek esetében a kedvező időjárás határozza meg a tervezett programok megtartását.
A közösen kialakított rituálék erősítik a csoportkohéziót, és igazán vonzó élmény az idősek nappali ellátását igénybevevők számára.

Végezetül, kollégáimnak, akik elkötelezettek az Intézmény célkitűzéseihez, és változatlanul e szervezetben képzelik el szakmai fejlődésüket, valamint részt vállalnak az egyenlő feladatmegosztásban, köszönettel tartozom.
Az általunk végzett szociális munka vagy a gondozás, pszichésen és fizikálisan is nagy mértékben megterhelő, kiemelkedő önismeret és folyamatosan megújuló szakmai tudás, valamint magas szintű frusztrációtűrés szükséges a munka végzéséhez. Kívánok magunknak erőt és kitartást az egyenletesen magas minőségű szakmai munkavégzéshez.

Tisztelt Képviselő-testület!

Köszönjük, hogy a kötelező feladatokon túl az Önkormányzat komoly összeggel járult hozzá speciális programjaink megvalósításához, Intézményünk működéséhez és fejlődéséhez, melyet a szolgáltatások színvonalának megtartásával, tevékenységeink bővülésével tudunk elérni.

Köszönjük Kmetty Károly Polgármester Úrnak és Szabó István Ferenc Polgármester Úrnak a 2019 évi közös munkát, Gállné Mezősi Szilvia Jegyző Asszonynak és Kiskuti Petra Aljegyző Asszonynak a közös szakmai értékeken nyugvó együttgondolkodást, közös munkát. Külön köszönettel tartozunk Benedek Éva Humánügyi Bizottság Elnök Asszonyának és a Képviselő-testület valamennyi tagjának támogatásukért.

Kérem, hogy a Képviselő-testület a beszámolót vitassa meg és fogadja el a beszámolóban foglaltakat.

Megtisztelő figyelmüket és bizalmukat ezennel is köszönöm.

Muzsay Márta intézményvezető